

Proeverij

In het hart van de Beaujolais ligt het pittoreske plaatsje Julienas. Het is half elf in de morgen als we daar vanuit de omliggende wijngaarden binnenrijden, nu bijna veertig jaar terug. Midden in het dorp stuiten we op een oud romaans kerkje. Proeverij! roept het bord bij de entree uitnodigend in het Frans. En sinds we toch van plan waren om flink wat flessen in de achterbak mee terug te nemen naar Holland, stapten we met z'n vieren welgemeend naar binnen. Allez - laat de geest uit de fles.

Van het vriendelijk knikkende wijnboertje krijgen we een zilveren bakje aangereikt. Je houdt zo'n Tasse du vin vast met je duim, doet hij het voor. Voorzichtig schenkt de man wat van het nobele vocht uit. We zijn jong en we zijn voor het eerst in Frankrijk. We wanen ons er nu al als god.

Anderhalf uur later hebben we heel Julienas en omgeving geproefd. Wat we in onze jeugdige onschuld niet wisten, was dat je op proeverijen als deze, met zoveel verschillende wijnen, maar beter niet kunt slikken. Je kijkt, je ruikt, je laat de wijn door alle hoeken van je mond gaan. Daarna uitspugen.

Maar daarvoor is het nu te laat. We staan buiten behoorlijk wankel op onze benen als het middaguur nog moet slaan. We kijken elkaar wat glazig en giechelend aan. Mooie boel.

Was het daarom ook dat het boertje ons op zeker moment vanonder zijn alpinopet wat meewarig aanschouwde? Domme Ollanders. Maar hij bleef wel vriendelijk. Dat we hem per stel ontzeten van zeker tien dozen Julienas (helemaal zeker van het getal ben ik niet, zoals ik die dag nergens meer zeker van was) zal daar vast toe hebben bijgedragen.

Proeverijen heb ik sindsdien vermeden, al is het wijn drinken zelf er niet minder om geworden. Maar laatst kreeg ik een uitnodiging van een kennis die naast zijn werk als muzikant voor zijn lol wat in wijn doet. Hij struinde toch al de Loire en Toscane af op zoek naar verborgen juweeltjes en begon, net als ik vroeger, met een volle kofferbak. Daarna werd het aanhangwagen, vervolgens een bestelbus, want gelijkgestemden uit zijn omgeving wilden ook wel een paar flesjes afnemen. Voor een eigen winkel had hij geen tijd, dus was het internet een

volgende, logische stap. Niks mis met een winkel op het web als het om het bestellen van een boek of een trui gaat. Dat kan haast niet fout. Maar wijn kopen die je niet kent, is en blijft een gok. In een echte winkel kan je nog leunen op de expertise van de verkoper. Op het internet kan dat niet. Nou kent mijn kennis hier in en rond Leiden nog twee uitbaters van wijnwebwinkels die op dezelfde manier werken als hij. Ze sloegen de handen ineen en organiseerden een proeverij. Slim. Dan weet je wat je koopt. Toch nog maar een poging wagen dan?

Dit keer alleen, hijs ik me op zondag drie trappen op naar een ruimte boven een winkel in het centrum. Bij de deur krijg ik een mooi glas en sta meteen tegenover een tafel met flessen. Ik ben aan de vroege kant. Er is haast nog niemand. De eigenaar van één van de webwinkels die ik niet ken, knikt me vriendelijk toe en schenkt op verzoek een Griener Veltliner in. Als ik een slok heb genomen, kijkt hij me vragend aan. En? Een tikkeltje zurig, zeg ik. Hij neemt me op en kijkt me peinzend aan. Dat is niet het goede antwoord, geloof ik. Misschien moet ik die andere eens proberen, wijst hij. Doe maar, mompel ik.

Ik wou nu dat ik Harold Hamersma was. Ik lees zijn stukjes in Het Parool. Ik sta steeds weer paf over wat deze kenner allemaal uit een glas wijn haalt. Abrikoos, appel, banaan, citroen, framboos, peer, zuidvruchten - hele fruitmanden proeft en ruikt hij. Maar ook andere, nog exotischer smaken en geuren tovert hij boven. Zoet hout, kruidnagels, pruimen, rozijnen, houtskool, truffels en wilde orchideeën. Geweldig! Waar haal je het vandaan?

Zelf kom ik nooit verder dan: lekker fruitig. Of: heerlijk fris. Een enkele keer proef ik wat meer. Dat durf ik dan niet te zeggen. Bang dat het belachelijk

klinkt. Inderdaad, zoals net nog. Een tikkeltje zurig. Naast me hebben ze het inmiddels over een mooie neus. Echte kenners. Ze spugen ook alles uit. Ik niet. Zonde. Ik slik elke slok door. Net als vroeger. En ga weer vrolijk naar huis.

AD VAN KAAM

Reageren: a.van.kaam@hdcmedia.nl

Concert na zaterdagse markt

LEIDEN - In de Leidse Waag wordt zaterdag na afloop van de markt een concert gehouden. Om 16.00 uur speelt het Aristo Kwartet werk van Haydn, Smetana en Kreisler. Een kaartje voor het concert kost 5 euro. Zo'n scheiden-van-de-markt-concert wordt vaker gehouden.

Theatervoorstelling over en via Skype

DOOR THEO DE WITH
LEIDEN - De Leidse theatermaakster Natasha Schulte heeft zich verdiept in het verschijnsel Skype. Dat heeft geleid tot de voorstelling 'R U Here', die vanaf vandaag een aantal keren te zien is in Leiden en Voorschoten.

Eerder was de voorstelling al te zien op het Amsterdam Fringe Festival. Regisseur Natasha Schulte deed de inspiratie op

tijdens een reis door Israël in 2008. Ze kwam in aanraking met de Israëlische acteur Guy Kapulnik. Hij had in het leger gediend en met de voortdurende oorlogsdreiging kan hij elk moment weer worden opgeroepen.

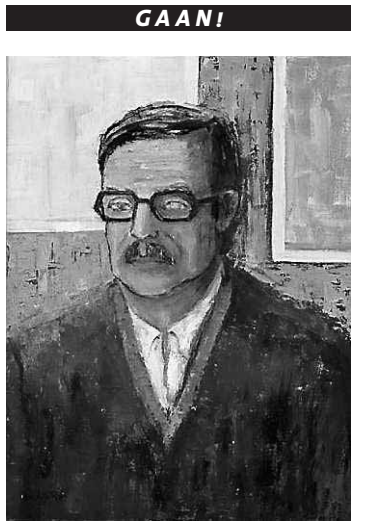
Ze hielden contact per email en later per Skype. Zo ontstond het idee om dit medium onderwerp van een theatervoorstelling te maken.

In het stuk draait het om Sophie uit Amsterdam en de in Tel Aviv wonende Boaz. Ze proberen om via Skype zoveel mogelijk een echte relatie te hebben. Als ze één jaar samen zijn vieren ze dat met een feestje en via Skype. Het publiek dat de voorstelling bijwoont, fungeert als de uitgenodigde vrienden.

Na het Fringe Festival in Amsterdam is 'R U Here' nu te

zien op het theaterfestival Acco in Israël. Daarom moest er ook een locatie in Nederland zijn voor de skypende Sophie. Daarvoor werd een huiskamer in Leiden gevonden en op zondag de dorpskerk in Voorschoten. De voorstelling is in het Engels.

'R U Here', 14 t/m 19 oktober, Utrechtse Jaagpad 104, Leiden en Dorpskerk, Kerkstraat 2, Voorschoten, meer informatie en reserveren: www.natashaschulte.nl

Een portret van F.B. Hotz.

Aleid Truijens vertelt over Frits Hotz

Over het leven van de Oegstgeester schrijver F.B. Hotz verscheen onlangs een lijvige biografie. De auteur daarvan, journaliste Aleid Truijens, komt zondagmiddag om 15.00 uur vertellen over dit werk. Ze verdiepte zich zeven jaar lang in het mysterieuze leven van Frits Hotz (1922-2000). Hij trad in eerste instantie veel op als jazzmusicus, maar na een moord in zijn vriendenkring liet hij die wereld achter zich. Hij stortte zich op het schrijven. De lezing is overmorgen in de tuinzaal van Sociëteit De Burcht in Leiden.

Een ander leven, namelijk dat van Titus Brandsma, staat vanavond centraal in kerkelijk centrum De Regenboog in de Leidse Merenwijk. Om 20.00 uur treedt Peter Vermaat op met een theatrale vertelling over deze gестeelte. Hij schetst daarin een beeld van de Friese boerenzoon, die uitgroeide tot een groot mysticus.

De band Van Messing doet morgenavond een rondje Zoeterwoude. Met vier andere bands toert de Leidse formatie langs vijf Zoeterwoude cafés. De opbrengst is voor het Glazen Huis, dat in december in Leiden komt te staan. De deelnemende cafés zijn De Drie Klavers, De Vriendschap, Landzicht, De Meester en Rijnegom. De optredens zijn tussen 20.30 en 1.00 uur.

Eva Burgers presenteert morgenochtend haar tienerroman 'Hij is van mij' bij boekhandel Van der Meer in Noordwijk. Het eerste exemplaar wordt op muzikale wijze overhandigd aan Herma van Piekeren en een aantal meiden van het plaatselijke Kleinkonink. Eva Burgers schreef het eerste deel in de serie 'Spotlights' over het vallen en opstaan van zes jongeren op de musicacademie. De boekpresentatie is morgen om 11.00 uur in het kidscafé.

Leids Amateurkunst Festival organiseert masterclasses voor koren

Winst in een paar minuten

DOOR MAARTEN BAANDERS
LEIDEN - Bijna alle stoelen zijn bezet in de Tuinzaal van sociëteit De Burcht. Diverse Leidse koren volgen er een masterclass in het kader van het Leids Amateurkunst Festival.

Vocalist Sextet Douce Mémoire vult de ruimte met spannende klanken. Componist Daan Manneke geeft kritisch commentaar. Aan de zijkant luisteren de leden van het Leids Kamerkoor, dat later op de avond aan de beurt is.

„De sfeer is prachtig, maar de opening iets te voorzichtig. Je moet iets vertellen met deze muziek, vloeiend, minder volgens de metronoom.”

Daan Manneke spreekt vol vuur. Op het programma staat zijn compositie 'Nu is van Kalifornies goud de tijd', op het gedicht 'Valavond' van Paul van Ostaïre. De leden van Douce Mémoire zijn geconcentreerd, maar toch vrolijk.

Het is duidelijk dat ze zich goed hebben voorbereid. Ze zuigen Mannekes aanwijzingen op. Als ze het koorwerk voor de tweede keer zingen, oogsten ze meteen lof van de componist. „Heel mooi verteld! Heel mooi van sfeer!” Maar zoals het in een masterclass hoort, volgen er nieuwe aanwijzingen om de muziek nog betoverender te maken.

Manneke componeerde de muziek een jaar geleden, maar de klanken zitten nog in zijn hoofd alsof hij ze zojuist heeft bedacht. Hij vertelt dat hij onlangs nog één noot aan het stuk toevoegde, in de sopraanpartij, waardoor de muziek nog meer glans kreeg. „Zo'n noot is maar een splinterje op het geheel”, verklaart hij in de pauze. „Maar die toon geeft een moment van spanning waarbij

Daan Manneke legt uit hoe zijn compositie nog betoverender kan klinken.

FOTO DICK HOGEWONING

je denkt: hoe gaat dit aflopen? Het is niet mijn gewoonte doorlopend aan mijn muziek te denken, maar in dit geval móést die noot erbij.”

Manneke is enthousiast over het masterclassproject. „De mensen zijn er zo bij! Het komt van binnenuit. Heerlijk!”

Na Douce Mémoire maakt het Leids Kamerkoor onder leiding van Rozemarijn Kalis hem minstens zo enthousiast. Het zingt hetzelfde werk, maar de aanwezigen doen de wonderbaarlijke

ontdekking dat het in deze grotere bezetting totaal anders klinkt. „Symfonisch, als olie- verf”, schetst Manneke de uitvoering van het Leids Kamerkoor, terwijl hij die van Douce Mémoire „scherp getekend als een ets” noemt.

In korte tijd maakt het Leids Kamerkoor Manneke gelukkig. „Heel mooi! Winst in een paar minuten!” roept de componist. „Het stroomt buitengewoon mooi door. Helemaal begrepen!”

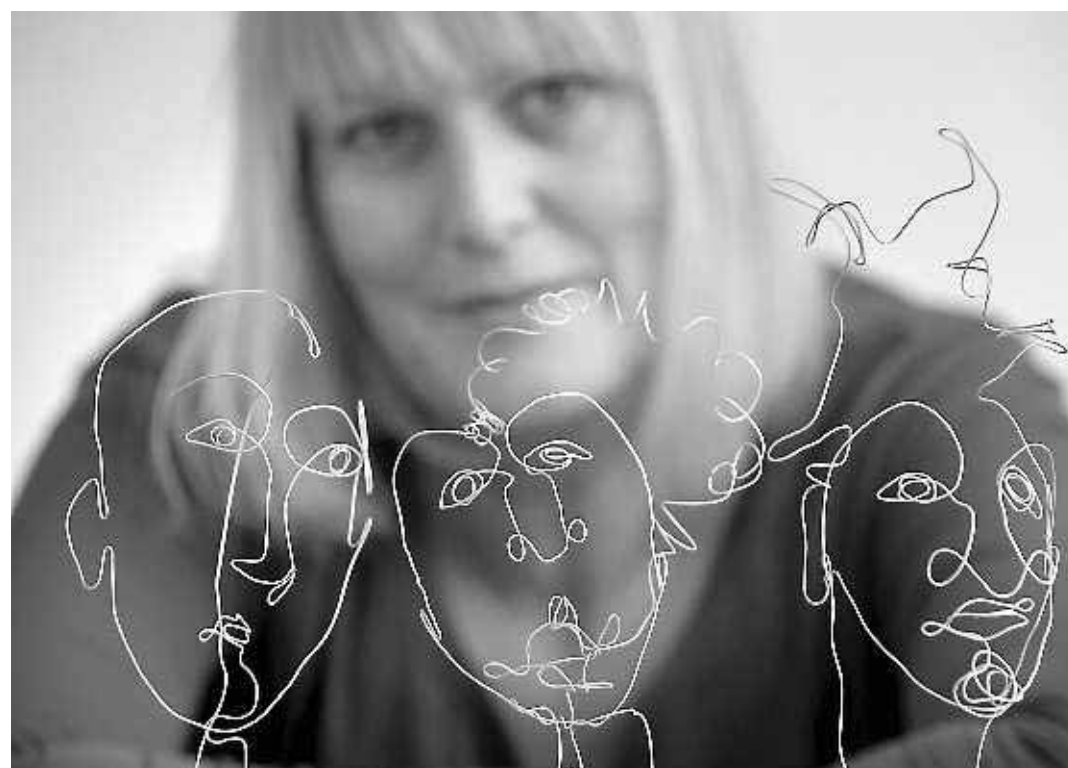
Voor Kalis is het een nieuwe ervaring dit werk te dirigeren, al kende ze het nog uit haar tijd op Codarts, het Rotterdams conservatorium. „Eerst moesten we onze weg zoeken in deze muziek, maar we groeiden erin. Nu staat het koor op scherp. Er komt steeds meer los.”

De organisatie van het Leids Amateurkunst Festival heeft de nek uitgestoken door te kiezen voor moderne Nederlandse componisten. „Moderne muziek wordt vaak niet goed be-

gripen”, zegt Huub Frencken. „Veel mensen vinden het plingplong-muziek. Maar het is uniek te zien hoe amateurs zich er helemaal in thuisvoelen.”

Op zondag 30 oktober wordt het festival in de Stadsgehoorzaal afgesloten met optredens. Alle deelnemende koren zingen werk van Nederlandse componisten, met als grootste afsluiting de uitvoering van 'Night walks, scattering poems' van de Leidse componist Daan Verlaan door alle 17 koren samen.

Portretten van draad

Gea Stap: „Misschien krijgen de portretten nog lijven, armen en benen.”

FOTO TACO VAN DER EB

kele draad. Ik maak de kunstwerken in één keer. Meestal doe ik daar niet langer over dan een dag. Het komt wel voor dat het niet lukt. Dan haal ik alles uit elkaar en begin opnieuw.”

„Momenteel deel ik ook het OPEN atelier aan de Aalmarkt 14 in Leiden met twee collega's uit het gezondheidscentrum die fotograferen. We werken afwisselend in het atelier. Ik zit er deze maand elke donderdag. Het weeg niet welke kant het in de toekomst op zal gaan. Ik ga in elk geval absoluut op deze manier door, maar misschien worden de portretten die nu nog vrij klein zijn wel groter, of krijgen ze nog lijven,

armen en benen. Aanvankelijk werkte ik met dik draad, maar tegenwoordig gebruik ik dunner draad. Je ziet een verschil in uitstraling. De portretten die met het dichtere draad gemaakt zijn, lijken robuuster.”

„Ik maak de portretten het liefst alleen met mijn handen. Soms moet ik wel een tangje gebruiken om een bepaalde hoek te maken, maar over het algemeen werk ik zonder gereedschap. Dat is een prettige manier van werken. Hoe ik in deze Voorhoutse vitrine terecht ben gekomen? Een vriendin van me exposeerde hier haar fotografie en hoorde dat er nog een kunstenaar gezocht werd

om de vitrine te vullen. Ik heb er trouwens ook nog enkele papieren portretjes in gelegd. De reflectie van gekleurd papier schijnt door die witte portretjes heen. Je kunt het als communicatie zien. Als iemand vrolijk is, word je het zelf ook.”

SABINE VAN DEN BERG

Gea Stap exposeert haar portretten in draad, pen, potlood en papier de maand oktober in de Voorhoutse vestiging van Bibliotheek Bollestreek, Kerkzicht 8. Openingstijden: ma en wo 14-17 u, di en vrij 14-20 u, za 11-14 u. De eindexpositie aan Aalmarkt 14 in Leiden is op za 29 oktober van 17-19 u. Meer informatie: www.o-zo.nl

THEATER / RECENSIE

Improviseren bij Nachtgasten

Programma's als 'De Lama's' en 'De vloer op' zijn behoorlijk populair. Het is dus niet verbaazingwekkend dat het LAKtheater stampvol zit voor de eerste editie van 'Nachtgasten'.

Nachtgasten is een initiatief van enkele acteurs van het Noord Nederlands Toneel. „Wij wachten altijd op de ideale rol”, zegt Koen Wouterse, die in Leiden de avond inleedt. „Nu hebben we zelf een platform gecreëerd voor de leukste acteurs van Nederland. We spelen wat we zelf maar willen.”

De vier acteurs en het publiek krijgen een verhaal voorgelzen. Het speelt zich af op een berg in de Himalaya. In een tent op ruim 6000 meter hoogte bivakkeren een soapster en haar personal assistent met een ervaren gids en zijn vriendin. Vorig jaar deden ze dezelfde beklimming voor een RTL-program-

'Nachtgasten' met Katja Schuurman, Aafke Buringh, Lore Dijkman en Niels Croiset. Gezien: 12/10, LAKtheater, Leiden. Nog te zien: 9/11, 14/12, 18/1, 15/2, 14/3, 11/4 en 9/5.

ma, maar die liep fataal af. Twee mensen kwamen om. En nu is het weer fout gegaan: de vriend van de soapster bungelt buiten in de snijdende kou aan een zijden draadje. Het verhaal is tamelijk ingewikkeld, want er zijn allerlei onderlinge relaties. Ook de acteurs hebben er moeite mee en vergissen zich nogal eens in de namen.

Na het voorlezen hebben de acteurs een half uur om zich voor te bereiden. Zo'n avond improvisatietoneel staat of valt met de kwaliteit van de acteurs. Ze krijgen namelijk allemaal ook een geheim mee.

De 'voorstelling' begint nogal neerslachtig. De drie actrices

lopen gedeprimeerd over het toneel. Er wordt veel gesnikt en gesnotterd. Gelukkig zorgt acteur Niels Croiset als ontvouwbaar klimgids voor levendigheid. Ook Aafke Buringh raakt gaandeweg steeds meer in haar rol. Katja Schuurman komt zo nu en dan met een droogkomische opmerking uit de hoek.

Helaas schiet Lore Dijkman tekort als soapster, die inmiddels een eigen talkshow heeft en dus de diva van het gezelschap zou moeten zijn. „Voor een talkshowhost kom je behoorlijk slecht uit je woorden”, snaauwt Katja haar op een gegeven moment toe. Misschien had zij beter deze cruciale rol kunnen vertolken. Het blijft behelven, zeker met een verhaal dat ter plekke ontstaat. Maar ja, dat is ook de charme.

THEO DE WIT

Masterclass volgen

Wie zich zelf eens wil wagen aan acteren en improviseren, kan binnenkort terecht in het Alphense theater Castellum. De in Leiden wonende acteur Bas Keijzer geeft dit seizoen drie keer een masterclass. De eerste is op zondag 27 november. Beginnende acteurs of amateurs kunnen zich laten coachen. Bas Keijzer gaat in op vragen als: Wat houdt acteren in? Hoe kan je je invelen in een rol? Is het mogelijk een scène droevig en vervolgens vrolijk te spelen? De masterclass staat open voor mensen van zestien jaar en ouder. Aanmelden kan tot 13 november via email: publiciteit@theatercastellum.nl. Er is een beperkt aantal plaatsen beschikbaar. Het publiek kan op 27 november het proces vanaf 16.00 uur volgen.

Katja Schuurman.

PUBLICITEITSFOTO